

Department
for Education

Cynllun Pensiwn Athrawon: Rheoliadau Diogelu Trosiannol

Ymateb i ymgynghoriad y Llywodraeth

Gorffennaf 2023

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Cefndir i adferiad McCloud a chynnig ymgynghori	4
Crynodeb o ymatebion ac ymateb y Llywodraeth	6
Rheoliadau ôl-weithredol TPS	8
Dewis Gohiriedig/Dewis ar Unwaith a Datganiadau Gwasanaeth Adferadwy	10
Dewisiadau gwasanaeth yr optiwyd allan ohonynt	16
Hyblygrwydd y cynllun	20
Ymddeol ar sail afiechyd	25
Rhwymedigaethau a thaliad	29
Amrywiol	34
Asesiad effaith cydraddoldeb	39
Ymateb y Llywodraeth	42
Camau nesaf	45

Cyflwyniad

1. Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon (CPA) yn darparu pensiynau a buddion eraill i athrawon yng Nghymru a Lloegr. Mae cynllun gwaddol cyflog terfynol â dwy adran, ag oeddrannau pensiwn arferol o 60 a 65 (yn dibynnu pryd yr ymunodd yr aelod), a chynllun cyfartaledd gyrfa diwygiedig ag oedran pensiwn arferol sy'n hafal i Oedran Pensiwn y Wladwriaeth neu 65 (pa un bynnag sydd uchaf).
2. Caeodd y cynllun gwaddol i groniad ychwanegol gan unrhyw aelodau ar 31 Mawrth 2022. Mae holl aelodau gweithredol y CPA bellach yn y cynllun diwygiedig a'r cynllun hwn y mae pob aelod newydd yn ymuno ag ef.
3. Cyhoeddodd yr Adran Addysg (yr Adran) reoliadau drafft ar gyfer ymgynghori yn cynnig newidiadau i reolau'r CPA i weithredu ail gam adferiad McCloud fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Gwasanaeth Cyhoeddus a Swyddi Barnwrol 2022.
4. Roedd y rheoliadau drafft yn destun ymgynghoriad cyhoeddus a gychwynodd ar 27 Mawrth 2023 ac a ddaeth i ben ar 4 Mehefin 2023. Cyhoeddwyd dogfen yn disgrifio pwrpas ac effaith y rheoliadau arfaethedig ar wefan www.gov.uk ochr yn ochr â'r rheoliadau arfaethedig ac Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb, y gwahoddir ymatebion drwy'r rhaglen ymgynghori neu drwy e-bost neu bost.
5. Rhoddwyd gwybod i randdeiliaid allweddol am yr ymgynghoriad. Cyn cyhoeddi'r ymgynghoriad, trafodwyd y cynigion â Bwrdd Cynhorol y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPSAB). Mae hwn yn fwrdd statudol, sy'n cynnwys cynrychiolwyr aelodau a chyflogwyr a'i ddiben yw rhoi cyngor i'r Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg ar ddymunoldeb newidiadau posibl i reolau'r TPS.
6. Gwahoddwyd ymatebwyr i gyflwyno sylwadau a barn ar y rheoliadau drafft ac a fyddai'r nodau polisi a nodwyd yn cael eu cyflawni.
7. Mae'r ddogfen hon yn crynhoi ymateb i'r ymgynghoriad ac yn nodi'r newidiadau y mae'r Adran bellach yn bwriadu eu gweithredu.

Cefndir i adferiad McCloud a chynnig ymgynghori

8. Pan gyflwynwyd cynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus newydd yn 2015, roedd trefniadau diogelu trosiannol yn caniatáu i aelodau hŷn barhau i gronni pensiwn yn y cynlluniau gwaddol presennol (cyflog terfynol) tra chafodd aelodau iau eu symud i gynlluniau diwygiedig (cyfartaledd gyrfa).
9. Yn dilyn her gyfreithiol lwyddiannus yn achos [McCloud](#), canfu'r Llys Apêl fod y gwahaniaeth hwn yn y driniaeth yn y trefniadau trosiannol yn gyfystyr â gwahaniaethu ar sail oed. Cyflwynodd y Llywodraeth ddeddfwriaeth ar ffurf Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus a Swyddfeydd Barnwrol 2022 (y Ddeddf). Mae'r ddeddfwriaeth hon yn rhoi pwerau i'r cynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus yr effeithiwyd arnynt i weithredu'r ateb i'r gwahaniaethu a nodwyd a gadarnhawyd yn ymateb y Llywodraeth i [ymgynghoriad a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2021](#).
10. Mae'r adferiad yn cynnwys dwy ran. Mae'r rhan gyntaf yn sicrhau triniaeth gyfartal i'r holl aelodau o ddiwedd y cyfnod rhwymedi drwy symud yr holl aelodau gweithredol sy'n weddill o'r cynllun gwaddol i'r cynllun diwygiedig ar 1 Ebrill 2022.
11. Ail ran yr adferiad yw cael gwared â'r gwahaniaeth yn y driniaeth a achoswyd gan y darpariaethau gwarchodaeth trosiannol drwy rollo'r gwasanaeth cynllun diwygiedig a gronnwyd yn ôl yn ystod cyfnod yr adferiad i'r cynllun etifeddiaeth a rhoi dewis o fuddion i aelodau cymwys y dymunant eu cael am eu gwasanaeth yn ystod y cyfnod hwn - y rhai a fyddai wedi'u cronni yn y cynllun gwaddol neu gyfwerth â'r rhai a fyddai wedi'u cronni yn y cynllun diwygiedig.
12. Y cyfnod adfer yw rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022, gan mai dyma'r cyfnod pan gafodd yr aelodau hynny yr effeithiwyd arnynt eu trin yn wahanol oherwydd eu hoedran.
13. Yr aelodau sy'n gymwys ar gyfer yr adferiad yw'r rhai a oedd yn aelodau o'r cynllun gwaddol ar neu cyn 31 Mawrth 2012 (pan gyhoeddwyd y diwygiadau) ac a barhaodd i fod mewn gwasanaeth pensynadwy ar ryw adeg yn ystod cyfnod yr adferiad heb fod wedi cael toriad anghymhwysu mewn gwasanaeth.

14. Ymgynghorodd yr Adran ar reoliadau drafft sy'n gwneud newidiadau i reolau'r TPS sy'n angenrheidiol i weithredu ail ran yr adferiad. Mae'r rheoliadau'n cynnwys darpariaethau canlyniadol a gweithdrefnol fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf. Yn dilyn yr ymgynghoriad, bydd y rheoliadau'n cael eu cwblhau a'u gosod gerbron y Senedd.

15. Bydd rheoliadau yn dod i rym ar 1 Hydref 2023 yn unol â gofynion y Ddeddf.

Crynodeb o ymatebion ac ymateb y Llywodraeth

16. Derbyniwyd cyfanswm o 309 o ymatebion drwy'r rhaglen ymgynghori a thrwy e-bost, y mwyafrif ohonynt gan unigolion.
17. Mae'r Adran wedi ystyried yr holl ymatebion ac yn nodi bod mwyafrif helaeth yr ymatebwyr yn cytuno bod y rheoliadau'n ateb y nodau polisi a ddisgrifir yn y ddogfen ymgynghori.
18. Roedd y rhan fwyaf o'r sylwadau a'r ymholiadau gan ymatebwyr yn canolbwyntio ar dair thema allweddol: cymhlethdod y rheoliadau, yr amseriadau a'r terfynau amser ar gyfer gwneud penderfyniadau a'r dull arfaethedig o ymdrin â hyblygrwydd y cynllun. Ymdrinnir ag ymateb yr Adran i'r holl faterion a godwyd yn yr adrannau isod.
19. Roedd 96% o'r ymatebwyr yn cytuno â'r dull polisi a gynigiwyd yn y ddogfen ymgynghori (C.1).
20. Mae 90% o'r ymatebwyr yn credu bod y rheoliadau drafft yn cyflawni'r nodau polisi a ddisgrifir yn y ddogfen ymgynghori (C.2).
21. Atebodd 82% o'r ymatebwyr nad oedd angen unrhyw reoliadau eraill i gyflawni'r nodau polisi a nodwyd (C.3).
22. Yng Nghwestiwn 5, pan ofynnwyd a oedd unrhyw ystyriaethau ychwanegol y dylai'r Adran eu hystyried wrth asesu materion cydraddoldeb sy'n codi oherwydd y rheoliadau arfaethedig, atebodd 62% o'r ymatebwyr 'nac oes'. Yn gyffredinol, nid oedd y sylwadau dilynol a wnaed mewn perthynas â'r cwestiwn hwn yn cyfeirio at effeithiau cydraddoldeb ond yn nodi dulliau polisi amgen yr hoffai ymatebwyr eu gweld yn cael eu gweithredu. Ceir dadansoddiad o'r sylwadau sy'n ymwneud â chydaddoldeb yn yr adran Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ar dudalennau 38 i 40.
23. Roedd 92% o'r ymatebwyr yn cytuno'n gyffredinol â'r rheoliadau drafft (C.6).

24. Derbyniwyd saith ymateb gan sefydliadau sy'n cynrychioli gweithwyr a chyflogwyr yn y sector addysg. Y sefydliadau hyn oedd:

- Cymdeithas Arweinwyr Ysgolion a Cholegau
- Community
- Y Cyd-ffederasiwn Ymddiriedoliaethau Ysgolion (CST)
- Cymdeithas Genedlaethol y Penaethiaid (NAHT)
- Cymdeithas Genedlaethol yr Ysgolfeistri ac Undeb yr Athrawesau (NASUWT)
- Yr Undeb Addysg Genedlaethol(NEU)
- Yr Undebau Prifysgolion a Cholegau (UCU)

Prif ganfyddiadau o'r ymgynghoriad

25. Gwnaeth nifer o ymatebwyr sylwadau ar gymhlethdod y pwnc ac, o ganlyniad, y rheoliadau. Mae'r Adran yn cydnabod bod hwn yn faes cymhleth iawn a bydd yn parhau i ddarparu gwybodaeth ac adnoddau clir i aelodau a chyflogwyr yr effeithiwyd arnynt drwy wefan y TPS ac mewn cyfathrebu uniongyrchol.

26. Roedd bron pob un o'r ymatebwyr yn cytuno, at ei gilydd, bod y rheoliadau drafft yn cyflawni'r nodau polisi a ddisgrifir yn y ddogfen ymgynghori.

27. Mae darpariaethau ychwanegol wedi'u cynnwys yn y rheoliadau terfynol i sicrhau y caiff y polisi fel y'i disgrifir yn yr ymgynghoriad ei gyflawni. Ceir rhagor o wybodaeth am y diwygiadau hyn ym mharagraffau 179 i 187.

Rheoliadau ôl-weithredol TPS

28. Y rheoliadau a fu'n destun ymgynghoriad yw cyflawni ail ran adferiad McCloud, y mae'n rhaid ei roi ar waith erbyn 1 Hydref 2023 yn unol â darpariaethau'r Ddeddf. Maent yn darparu'r pwerau sydd eu hangen i ganiatáu i aelodau cymwys o'r TPS gael dewis o fuddion (hen gynllun neu gynllun diwygiedig) mewn perthynas â'u gwasanaeth adferadwy. Mae'r rheoliadau hefyd yn darparu ar gyfer rhoi Datganiad Gwasanaeth Adferadwy i'r aelodau hynny, a fydd yn rhoi'r wybodaeth sydd ei hangen arnynt i wneud dewis gwybodus am eu buddion cyfnod adfer.
29. Mae'r Adran wedi cynnwys darpariaethau i reoli effeithiau canlyniadol rhoio gwasanaeth y cynllun diwygiedig yn ôl i'r cynllun gwaddol sy'n digwydd ar 1 Hydref 2023 a dewisiadau aelodau ar faterion megis hyblygrwydd cynllun, trosglwyddiadau a gorchmynion a wnaed yn ystod achosion ysgariad/diddymu a gododd yn ystod y cyfnod adfer. Mae'r Adran hefyd wedi cynnwys darpariaeth i reoli achosion arbennig megis asesiadau ymddeoliad ar sail afiechyd, diogelu pensiynau plant sy'n cael eu talu a Gwasanaeth Athrawon Gormodol (cyfnod o wasanaeth sy'n bensiynadwy yn yr adran ddiwygiedig ond nid yr adran waddol o'r TPS a allai felly fod wedi bod yn bensiynadwy yn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) - os oedd y cyflogwr hefyd yn gyflogwr cymwys yn y cynllun hwnnw).
30. Yn ogystal, pan fo'r adferiad yn arwain at unrhyw symiau sy'n ddyledus i'r cynllun a/neu gan y cynllun, mae darpariaethau wedi'u gwneud ynghylch sut i'w hadennill neu eu talu i'r aelod.
31. Mae'r ddogfen ymateb hon yn mynd i'r afael â'r meysydd polisi canlynol y mae ymatebwyr wedi gwneud sylwadau penodol arnynt: -
 - Dewis Gohiriedig/Dewis ar Unwaith a Datganiadau Gwasanaeth Adferadwy
 - Dewisiadau gwasanaeth yr optiwyd allan ohonynt
 - Hyblygrwydd y cynllun
 - Trosglwyddiadau

- Ymddeol ar sail afiechyd
- Rhwymedigaethau a thaliad
- Amrywiol
- Aseiad effaith cydraddoldeb

Dewis Gohiriedig/Dewis ar Unwaith a Datganiadau Gwasanaeth Adferadwy

Cefndir achynnig ymgynghori

32. Esboniodd yr ymgynghoriad y byddai unrhyw wasanaeth cynllun diwygiedig aelodau cymwys a oedd wedi cronni yn ystod y cyfnod adfer yn cael ei symud i'w cynllun etifeddol ar 1 Hydref 2023. Gelwir hyn yn 'rolio yn ôl' a darperir ar ei gyfer yn adran 2(1) o'r Ddeddf.
33. Yn dilyn dirwyn y broses rollo yn ôl, tybir y bydd gan yr holl aelodau yr effeithiwyd arnynt fuddion wedi'u cronni yn ystod y cyfnod adfer yn y cynllun gwaddol, fodd bynnag, cydnabyddir y gallai buddion cynllun diwygiedig fod yn fwy buddiol i rai aelodau. Felly, mae pob aelod yr effeithiwyd arno/arni i gael dewis o fuddion (hen gynllun gwaddol neu ddiwygiedig cyfatebol) ar gyfer eu gwasanaeth cyfnod adfer.
34. Mae aelodau sy'n weithredol neu wedi'u gohirio ar 1 Hydref 2023 ac nad ydynt wedi cymryd unrhyw fuddion ymddeol o'r TPS yn aelodau Dewis Gohiriedig (DC). Bydd yr aelodau hyn yn cael eu dewis pan fyddant yn gwneud cais am fuddion ymddeoliad. Os bydd yr aelod yn marw cyn gwneud DC neu cyn i DC gael ei roi ar waith, bydd y dewis yn cael ei roi i benderfynwr cymwys. Mae'r rheoliadau'n cynnwys darpariaeth ynghylch pwy yw'r penderfynwr cymwys mewn amrywiaeth o senarios.
35. Mae aelodau sydd wedi cymryd buddion ymddeol cyn 1 Hydref 2023 yn aelodau Dewis Uniongyrchol (IC) a byddant yn cael eu dewis cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl 1 Hydref 2023. Pan fo'r aelod wedi marw, bydd y dewis uniongyrchol yn cael ei ddarparu i benderfynwr cymwys.
36. Mae'r Ddeddf yn darparu bod rheolwr y cynllun i gyhoeddi Datganiad Gwasanaeth Adferadwy (RSS) i bob aelod cymwys o fewn 18 mis i 1 Hydref 2023. Gellir cyhoeddi RSS yn ddiweddarach os yw rheolwr y cynllun yn ystyried bod hyn yn rhesymol. Bydd yr RSS yn cynnwys manylion buddion cyfnod adfer a

gyfrifir fel cynllun gwaddol ac fel arall fel buddion cynllun diwygiedig, er mwyn galluogi aelodau i wneud dewis gwybodus.

37. Maw'n rhaid i aelodau DC gweithredol dderbyn RSS yn flynyddol wedyn. Ar gyfer aelodau Gohiriedig, gellir gofyn am RSS dilynol bob blwyddyn.
38. Pan fydd aelodau DC yn gwneud cais am fuddion ymddeol, byddant yn derbyn RSS sy'n cynnwys eu cyfrifiadau buddion terfynol. Bydd ganddynt 12 mis o gyhoeddi'r RSS i gadarnhau eu penderfyniad Dewis Gohiriedig ynghylch y buddion y maent am eu cymryd. Gall aelod wedyn ddirymu ei benderfyniad a gwneud dewis gwahanol ar unrhyw adeg cyn i gais am fudd-daliadau ymddeol gael ei brosesu.
39. Os bydd aelod DC yn methu â chyfathrebu penderfyniad cyn diwedd cyfnod y dewis, ni fydd unrhyw fuddion ymddeol yn daladwy. Yr aelod sy'n cychwyn y broses ymddeol, ac mae'n ofynnol iddo/iddi ddarparu'r holl wybodaeth angenrheidiol cyn y gellir gweithredu'r cais.
40. Pe bai aelod DC yn marw ar ôl cyhoeddi'r Datganiad Gwasaneth Adferadwy, cysylltir â'r penderfynwr cymwys a gofynnir iddo/iddi wneud penderfyniad DC. Bydd yn derbyn RSS wedi'i ddiweddarau a bydd ganddo/ganddi 12 mis o'r dyddiad y rhoddir y RSS iddo/iddi i gadarnhau ei ddewis/dewis. Os na chaiff dewis ei gadarnhau cyn diwedd cyfnod y dewis, mae'r rheoliadau'n caniatáu i'r cynllun 'bennu' dewis ar gyfer buddion cynllun diwygiedig lle mae'r cynllun yn cyfrifo y byddai gwerth ariannol uwch.
41. Mae'r rheoliadau drafft hefyd yn gwneud darpariaeth ar gyfer talu buddion marwolaeth a chyfandaliadau pan fydd aelod DC yn marw ar ôl 1 Hydref 2023 ond cyn i'w benderfyniad DC gael ei gyfleu i'r cynllun. Bydd y buddion hyn yn cael eu cyfrifo o dan reolau'r cynllun gwaddol a'r cynllun diwygiedig a byddai'r isaf o'r symiau hynny'n cael eu talu wrth ddisgwyl penderfyniad gan y penderfynwr. Mae hyn er mwyn atal y posibilrwydd o greu gordaliad. Pe bai angen, byddai addasiad i daliadau yn cael ei wneud wedyn yn unol â dewis y penderfynwr.

42. Darperir RSS i aelodau Dewis Uniongyrchol o fewn 18 mis i 1 Hydref 2023 ac yna bydd ganddynt 12 mis o'r dyddiad cyhoeddi i gadarnhau eu penderfyniad. Pe bai aelod Dewis Uniongyrchol yn methu â chyfleu ei ddewis cyn diwedd cyfnod y dewis, mae'r rheoliadau drafft yn caniatáu i reolwr y cynllun ystyried dewis ar gyfer buddion cynllun diwygiedig pe byddai gwerth ariannol uwch i hwnnw.

Canfyddiadau'r ymgynghoriad

43. Cwestiynodd nifer o ymatebwyr y rhesymeg ar gyfer gwneud penderfyniad dros gyfnod adfer gwasanaeth ar adeg ymddeoliad yn hytrach na phan ddaw'r rheoliadau i rym.
44. Dywedodd pedwar ymatebydd y gallai'r ddau ddewis sydd ar gael i aelodau pan fyddant yn gwneud eu dewis effeithio'n annheg ar aelodau diogelwch sy'n lleihau'n raddol oherwydd y gallent weld gostyngiad yn y buddion pensiwn o gymharu â'r sefyllfa cyn rhoio y broses yn ôl. Mae hyn oherwydd mai'r dewis y mae'r aelod yn ei gael yw i'w holl wasanaeth adferadadwy fod yn y cynllun etifeddiaeth neu'r cynllun diwygiedig – ni all fod yn gyfuniad o'r ddau.
45. Daeth yr ymatebion a ganlyn i law mewn perthynas â'r RSS:
- Holodd sawl ymatebwr pryd y byddan nhw'n derbyn eu RSS.
 - Gofynnodd un ymatebwr sut y bydd buddion pensiwn yn cael eu cyfrifo.
 - Dywedodd yr NAHT ac un ymatebydd arall fod y ffenestr 18 mis y dylai rheolwr y cynllun gyhoeddi RSS ynddi yn rhy hir ac y dylid ei chwtoji.
 - Awgrymodd un ymatebwr y dylid darparu RSS blynyddol i'r holl aelodau yr effeithiwyd arnynt, nid dim ond y rhai sy'n ymddeol.
 - Dywedodd ymatebwr arall y dylai fod mecanwaith i herio cywirdeb yr RSS.
 - Gofynnodd yr UCU am eglurder ynghylch sut y bydd gweithredu'r ateb yn effeithio ar gyfrifiadau damcaniaethol a sut y cânt eu hadlewyrchu yn yr RSS.

- Dywedodd yr NEU y dylai aelodau gohiriedig dderbyn RSS blynyddol yn awtomatig gan eu bod yn credu mai ychydig o aelodau gohiriedig sy'n debygol o wneud cais ysgrifenedig.
- Dywedodd NASUWT y dylai'r RSS gynnwys opsiwn i aelodau gweithredol a gohiriedig dalu cyfraniadau ar gyfer gwasanaeth yr optiwyd allan ohono o'u pensiwn cronedig pan ddaw i'w dalu.

Ymateb y Llywodraeth

46. Yn 2020 ymgynghorodd Trysorlys EF ar newidiadau i drefniadau trosiannol cynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus 2015 ac o ganlyniad penderfynwyd y byddai aelodau'n gwneud eu penderfyniad ynghylch y buddion i'w cymryd ar gyfer y cyfnod rhwymedi ar adeg ymddeol. Deddfwyd ar gyfer hyn yn y Ddeddf ac felly ni ellir ei newid. Y bwriad y tu ôl i ohirio'r penderfyniad tan ymddeoliad yw mai dim ond ar yr adeg hon y bydd gan aelodau'r holl wybodaeth angenrheidiol ynglŷn â gwerth pob opsiwn.
47. Bydd aelodau sydd eisoes wedi ymddeol neu sy'n ymddeol cyn i'r rheoliadau gael eu rhoi ar waith ar 1 Hydref 2023 yn gwneud penderfyniad ar unwaith a, lle bo'n berthnasol, bydd eu taliadau pensiwn yn cael eu haddasu yn unol â'u dewis. Er na ellir rhoi'r union amserlenni ar gyfer cwblhau'r broses hon, bydd gweinyddwr y cynllun yn ymdrechu i roi'r newidiadau ar waith cyn gynted â phosibl unwaith y bydd penderfyniad IC wedi'i gyfleu i'r cynllun. Mae'r broses o addasu buddion yn ôl-weithredol yn gymhleth oherwydd y nifer o ffactorau a fydd yn effeithio ar y dewis(iadau) i'w cyflwyno i'r 590,000 o aelodau dan sylw. Dyna pam mae'r Ddeddf yn pennu terfyn amser o 18 mis i ddarparu RSS i aelodau.
48. Mae'n rhaid i bob aelod yr effeithiwyd arnynt, heb ystyried a gawsant amddiffyniad llawn, rhannol neu ddim amddiffyniad o gwbl pan gyflwynwyd y cynllun diwygiedig, gael eu trin yn yr un modd. Mae'n rhaid i unrhyw wasanaeth cynllun diwygiedig a gronnir yn ystod y cyfnod adfer gael ei symud yn ôl i'w gynllun gwaddol a bydd yr aelod yn cael dewis o fuddion ar gyfer y cyfnod adfer.

49. Byddai caniatáu diogelwch taprog i aelodau i gadw cymysgedd o fuddion gwaddol a buddion cynllun diwygiedig am y cyfnod adfer yn parhau â'r gwahaniaethu a nodwyd gan y byddai hyn yn arwain at rai aelodau'n cadw amddiffyniad trosiannol ar sail eu hoedran. Gwaherddir y safbwynt hwn gan y Ddeddf.
50. Bydd yr holl addasiadau i fuddion yn cael eu cyfleu'n glir yn yr RSS a bydd unrhyw dandaliad neu ordaliad o ganlyniad yn amlwg i'r aelod cyn iddo wneud ei ddewis. Os mai effaith dewis yr aelod yw gordaliad o fuddion (neu dandaliad o gyfraniadau aelod) bydd yn ofynnol i'r aelod ad-dalu'r swm sy'n weddill i'r cynllun. Os na ellir ad-dalu hwn fel cyfandaliad bydd gweinyddwr y cynllun yn ystyried cynllun talu. Byddai peidio â thalu symiau sy'n weddill yn arwain at ostyngiad yn y buddion a delir.
51. Mae'r rheoliadau hefyd yn cynnwys darpariaeth i symiau sy'n ddyledus i'r cynllun gael eu hepgor o dan amgylchiadau penodol. Dim ond fesul achos y gellir defnyddio'r pŵer hwn ac yn unol â [Chyfarwyddiadau Trysorlys EF](#). Yn yr achos annhebygol y byddai'r ddau opsiwn a ddarperir i aelod gwarchodaeth taprog IC yn arwain at fuddion sy'n is na'r rhai sy'n deillio o'u gwasanaeth cymysg a bod gordaliad buddion yn anochel, gallai hyn fod yn sefyllfa lle gallai'r cynllun ystyried hepgor y gordaliad o fuddion a dalwyd hyd at yr adeg honno.
52. Bydd yr holl aelodau yr effeithiwyd arnynt gan adferiad McCloud yn cael RSS cyn gynted ag sy'n ymarferol bosibl o 1 Hydref 2023 a disgwylir y bydd yr ymarfer hwn yn cael ei gwblhau ymhell cyn y cyfnod o 18 mis a nodir yn y Ddeddf.
53. Bydd aelodau gweithredol y cynllun yn derbyn RSS wedi'i gyfuno â'u Datganiad Blynyddol o Fuddiannau (ABS) yn flynyddol. Bydd y rhai sydd â chyfrif My Pension Online (MPO) yn gallu cyrchu'r wybodaeth hon unrhyw bryd. Gall aelodau gohiriedig y cynllun ofyn am RSS unwaith y flwyddyn, er y gellir cael mynediad ato unrhyw bryd i'r rhai sydd â chyfrif MPO.
54. Bydd aelodau gweithredol a gohiriedig sy'n gwneud cais am fuddion ymddeol yn cael RSS terfynol. Bydd cyfrifiadau pensiwn yn cael eu harddangos mewn tair adran:

Adran 1 - Cyfrifiad cynllun gwaddol cyn 2015.

Adran 2 - Buddiannau a gyfrifir ar gyfer y cyfnod rhwymedi o dan reolau'r cynllun gwaddol a'r cynllun diwygiedig.

Adran 3 - Cyfrifiad cynllun diwygiedig ar ôl Ebrill 2022 (lle bo'n gymwys).

55. Bydd yr RSS yn egluro bod y cyfrifiadau yn seiliedig ar wybodaeth sydd gan y cynllun am wasanaeth yr aelod. Dylai'r aelod wirio bod yr wybodaeth yn gywir ac os nad yw, dylai gysylltu â'r cyflogwr perthnasol i ofyn iddo ddiweddarau'r wybodaeth am gyflog neu wasanaeth. Unwaith y bydd wedi'i ddiweddarau, bydd RSS newydd ar gael i'w gyrchu o gyfrif MPO yr aelod, neu os nad oes ganddo gyfrif MPO gall gysylltu â gweinyddwr y cynllun i gael fersiwn ddiwygiedig.
56. Ni fydd yr adferiad yn effeithio ar gyfrifiadau damcaniaethol presennol oherwydd y cyswllt cyflog sy'n gymwys rhwng y cynlluniau gwaddol a diwygiedig. Bydd unrhyw gyfrifiadau damcaniaethol yn cael eu harddangos yn yr RSS.
57. Mae'r dull o ddarparu RSS i aelodau gohiriedig ar gais wedi'i nodi yn y Ddeddf yn hytrach na rheoliadau'r cynllun yr ymgynghorwyd yn ei gylch, fodd bynnag, bydd yr aelodau TPS gohiriedig hynny sydd â chyfrif MPO yn gallu cael mynediad i'w RSS unrhyw bryd.
58. Bydd yr RSS yn manylu ar sut y bydd aelodau'n gallu ad-dalu unrhyw fuddion a ordalwyd neu gyfraniadau a dandalwyd. Yr opsiynau sydd ar gael i'r aelod yw talu cyfandaliad neu wneud taliad mewn rhandaliadau. Bydd unrhyw symiau sy'n weddill yn cael eu hadennill trwy ostyngiad mewn taliadau buddion pensiwn. Gall rheolau ailgylchu CThEF fod yn gymwys sy'n cyfyngu ar y gyfran o gyfandaliad pensiwn y gellir ei ddefnyddio i gynyddu buddion pensiwn ymhellach, neu dâl taliad anawdurdodedig sy'n cael ei godi. Bydd gwybodaeth lawn am opsiynau talu yn cael ei darparu i aelodau.

Dewisiadau gwasanaeth yr optiwyd allan ohonynt

Cefndir a chynnig ymgynghori

59. Amlinellodd yr ymgynghoriad fod y rheoliadau'n cynnwys darpariaethau a allai ganiatáu i wasanaeth adferadwy yr optiwyd allan ohono gael ei adfer.
60. Er mwyn i reolwr y cynllun ystyried adfer gwasanaeth, bydd angen i'r aelod gwblhau cais gwasanaeth yr optiwyd allan ohono o fewn 12 mis i a2(1) o'r Ddeddf ddod i rym ar 1 Hydref 2023. Mae'n rhaid i'r aelod hefyd ddarparu tystiolaeth i ddangos ei fod wedi optio allan o'r cynllun oherwydd y gwahaniaethu.
61. Mae'n rhaid i'r penderfyniad i optio allan hefyd fod wedi'i gyfleu i'r cynllun ar neu ar ôl 10 Mawrth 2012. Hwn oedd y dyddiad y nododd y llywodraeth ei safbwynt terfynol ar ddyluniad y cynllun diwygiedig a'r amddiffyniadau trosiannol. Er y gall penderfyniad i optio allan o'r cynllun fod cyn 1 Ebrill 2015, dim ond gwasanaeth yn ystod y cyfnod adfer y gellir ei adfer o dan y darpariaethau hyn.
62. Bydd ceisiadau'n cael eu hystyried gan reolwr y cynllun a, lle derbynnir yr hawliad, bydd RSS yn cael ei roi i'r aelod. Bydd yr RSS yn manylu ar y cyfraniadau sy'n ddyledus gan yr aelod ar gyfer y gwasanaeth yr optiwyd allan ohono a'r opsiynau sydd ar gael i dalu'r cyfraniadau hynny. Yna bydd gan yr aelod 12 mis i gadarnhau ei fod am i'w wasanaeth yr optiwyd allan ohono gael ei adfer ac y byddai wedyn yn cael ei drin yn yr un modd ag aelodau cymwys eraill.
63. Os caiff cais yr aelod ei wrthod gall gyflwyno apêl drwy'r broses Gweithdrefn Datrys Anghydfodau Mewnol [presennol](#).

Canfyddiadau'r ymgynghoriad

64. Holodd un ymatebydd a fydd aelodau'n gallu gwneud cais i adfer gwasanaeth yr optiwyd allan ohono am rai cyfnodau ond nid eraill yn ystod y cyfnod adfer.
65. Roedd ymatebwr arall yn pryderu bod y rheoliadau ar gyfer gwasanaethau yr optiwyd allan ohonynt yn gwrth-ddweud y darpariaethau yn y Ddeddf. Mae'r rheoliadau'n nodi mai dim ond os yw'r cynllun yn ei dderbyn o fewn 12 mis i 1

Hydref 2023 y gellir gwneud dewis gwasanaeth wedi'i optio allan, fodd bynnag, mae'r Ddeddf yn diffinio diwedd cyfnod dewis gwasanaeth wedi'i optio allan fel blwyddyn yn dechrau ar y diwrnod y mae'r aelod yn derbyn ei RSS. Maent yn credu, oni bai bod pob aelod yn derbyn eu RSS ar 1 Hydref 2023, na fydd ganddynt yr amser a ddangosir i wneud dewis gwasanaeth wedi'i optio allan.

66. Gofynnodd yr NAHT, NEU a NASUWT am ragor o eglurder ynghylch y dystiolaeth y bydd angen i aelodau ei darparu ac a yw'r gofyniad hwnnw'n rhesymol o ystyried na fydd y rhan fwyaf o aelodau wedi cadw trywydd dystiolaeth o'u penderfyniad i optio allan o'r cynllun.
67. Mae'r NAHT hefyd yn credu bod angen strategaeth gyfathrebu glir i sicrhau bod pawb sy'n gymwys ar gyfer dewisiadau gwasanaeth optio allan yn ymwybodol o'r ddarpariaeth.
68. Cododd yr NEU a NASUWT bryderon mai dim ond aelodau a ddewisodd optio allan ar neu ar ôl 10 Mawrth 2012 y gellir adfer eu gwasanaeth o ystyried bod yr anghydfod pensiynau gwasanaeth cyhoeddus yn ei anterth yn 2011 ac felly y gallai aelodau fod wedi optio allan yn gynharach na mis Mawrth 2012.
69. Mae NASUWT hefyd yn credu ei bod yn annheg y gallai aelodau fod wedi optio allan o 10 Mawrth 2012 oherwydd y gwahaniaethu ond ni ellir adfer gwasanaeth o 10 Mawrth 2012 i 31 Mawrth 2015 o dan y ddarpariaeth honno.

Ymateb y Llywodraeth

70. Bydd aelodau'n gallu optio i mewn am wahanol gyfnodau o'r cyfnod adfer os gallant ddangos yn glir y byddai'r optio i mewn neu'r optio allan wedi digwydd ar y pryd.
71. Mae'r dewis gwasanaeth wedi'i optio allan yn broses dau gam. Mae'r rheoliadau'n nodi bod rhaid i aelodau sy'n bwriadu gwneud dewis gwasanaeth wedi'i optio allan gyflwyno eu cais o fewn 12 mis i 1 Hydref 2023 - nid oes angen RSS arnynt i wneud hyn. Os caiff eu cais ei dderbyn, byddant yn derbyn RSS a fydd yn cynnwys gwybodaeth am gyfraniadau aelodau a fyddai'n ddyledus pe

bai'r gwasanaeth yn cael ei adfer. Bydd cyfnod ychwanegol o 12 mis ar ôl cyhoeddi'r RSS i'r aelod gadarnhau ei fod yn cytuno i dalu cyfraniadau'r aelod a chadarnhau ei fod am i'r gwasanaeth hwnnw gael ei adfer.

72. Bydd pob cais i adfer gwasanaeth wedi'i optio allan yn cael ei ystyried fesul achos. Os bydd aelod yn cyflwyno cais i gael ei wasanaeth wedi'i optio allan wedi'i adfer a'i fod yn gallu dangos mai'r rheswm dros optio allan oedd oherwydd y gwahaniaethu, yna bydd y cais yn cael ei dderbyn. Ni all yr Adran fod yn rhagnodol ynghylch yr hyn y gellir ac na ellir ei ystyried yn dystiolaeth addas oherwydd gall fod amrediad eang o amgylchiadau yn gysylltiedig â'r diwygiadau pensiwn a arweiniodd at aelodau'n optio allan o'r cynllun. Mae'r Adran yn sicrhau ymatebwyr y bydd pob math o dystiolaeth yn cael ei hystyried yn briodol.
73. Mae gan yr Adran strategaeth gyfathrebu fanwl ar gyfer darparu gwybodaeth berthnasol i aelodau a chyflogwyr yr effeithiwyd arnynt ac mae hyn yn cynnwys y broses a'r amserlenni i adfer gwasanaeth wedi'i optio allan. Fel rhan o ymgyrch gyfathrebu gweinyddwr y cynllun, mae mater cymhwyster i adfer gwasanaeth wedi'i optio allan eisoes wedi'i drafod mewn bwletinau aelodau.
74. Nid yw'r Adran yn credu ei bod yn debygol y gallai aelod fod wedi dioddef o effeithiau'r gwahaniaethu a nodwyd mewn perthynas ag amddiffyniad trosiannol lle gwnaethant optio allan o'r cynllun cyn 10 Mawrth 2012. Mae hyn oherwydd nad oedd y Llywodraeth wedi cadarnhau ei pholisi cyn y dyddiad hwn a dim ond o 1 Ebrill 2015 y dechreuodd y gwahaniaeth gwirioneddol mewn triniaeth. Pe gallai aelod ddangos ei fod wedi'i effeithio gan y gwahaniaethu mewn amgylchiadau o'r fath, er y byddai'n cael ei atal rhag cael ei wasanaeth yn ôl rhwng 1 Ebrill 2015 a 31 Mawrth 2022, gallai gyflwyno hawliad drwy'r broses Penderfyniad Wrth Gefn.
75. Mae'r cyfnod adfer wedi'i nodi yn y Ddeddf ac felly ni all y TPS adfer cyfnodau gwasanaeth sydd wedi'u heithrio cyn 31 Mawrth 2015 drwy ddarpariaethau'r Ddeddf. Fel yr uchod, gallai aelod wneud hawliad o dan y broses Penderfyniad Wrth Gefn mewn perthynas ag unrhyw wasanaeth wedi'i optio allan rhwng 10 Mawrth 2012 a 31 Mawrth 2015 os gall ddangos ei fod yn ymwneud â'r gwahaniaethu.

76. Gan fod holl aelodau'r TPS yn y cynllun diwygiedig o 1 Ebrill 2022 ymlaen, ni all fod unrhyw wasanaeth o'r dyddiad hwn a allai fod wedi'i effeithio gan y gwahaniaethu a nodwyd.

Hyblygrwydd y cynllun

Cefndir a chynnig ymgynghori

77. Bydd hyblygrwydd y cynllun a brynir yn ystod y cyfnod adfer yn cael ei effeithio pan fydd y gwasanaeth diwygiedig yn cael ei rollo yn ôl. Bydd angen i aelodau a dalodd gyfraniadau gwirfoddol i brynu hyblygrwydd cynllun diwygiedig yn ystod y cyfnod adfer benderfynu sut yr hoffent i'r hyblygrwydd hwnnw gael ei reoli gan na ellir yn syml eu trosglwyddo i'r cynllun gwaddol.
78. Bydd aelodau gweithredol a gohiriedig sydd wedi prynu hyblygrwydd cynllun diwygiedig yn ystod y cyfnod adfer yn cael tri opsiwn i reoli eu hyblygrwydd adeg dychwelyd:
- (a.) Cynnal eu dewis hyblygrwydd: cadw'r taliadau o fewn y cynllun a fydd yn cael eu hail-greu fel Pensiwn Ychwanegol y cynllun gwaddol; neu
- (b.) Canslo'r dewis hyblygrwydd a derbyn taliad iawndal ar unwaith am y cyfraniadau a dalwyd; neu
- (c.) Canslo'r dewis hyblygrwydd (fel yn opsiwn b) ond cytuno i'r cynllun gadw'r iawndal tan yr adeg y gwneir eu Dewis Gohiriedig.
79. Bydd aelodau sydd wedi ymddeol sydd wedi prynu hyblygrwydd cynllun diwygiedig yn ystod y cyfnod adfer yn cael opsiynau (a) a (b).
80. Roedd y rheoliadau arfaethedig hefyd yn gwneud darpariaeth i aelodau cymwys â gwasanaeth adferadwy wneud cais i brynu AP y cynllun gwaddol yn ôl-weithredol am y cyfnod unioni. Mae'n rhaid i'r aelod fod yn weithredol, gohiriedig neu wedi ymddeol (nid yw'r ddarpariaeth hon yn ymestyn i aelodau sydd wedi marw) a bydd angen iddo fodloni'r rheolwr cynllun y byddai wedi gwneud trefniant i brynu AP y cynllun gwaddol pe bai wedi bod yn y cynllun hwnnw ar y pryd. Mae'n rhaid cwblhau'r pryniant o fewn 12 mis i'w gyflwyno'n ôl ac mae'r rheoliadau yn ei gwneud yn ofynnol i aelodau gyflwyno cais o fewn chwe mis i 1 Hydref 2023 er mwyn caniatáu digon o amser i reolwr y cynllun ystyried y cais ac

i gwblhau trefniadau talu. Gellir ymestyn yr amserlen hon yn ôl disgrisiwn rheolwr y cynllun.

81. Mae rheoliadau cynllun diwygiedig yn caniatáu i aelodau'r cynllun hwnnw wneud dewis i Brynu Allan o'r gostyngiad actiwaraidd rhwng 65 a 68 oed, sy'n berthnasol i fuddion pensiwn os yw'r aelod yn ymddeol cyn cyrraedd ei Oedran Pensiwn Arferol (NPA).
82. Mae gan aelod chwe mis o ymuno â'r cynllun diwygiedig i ddewis yr opsiwn hwn. Effaith rholio yn ôl yw nad yw'r aelodau hyn i bob pwrpas wedi ymuno â'r cynllun diwygiedig tan 1 Ebrill 2022. O dan y rheolau presennol ar ddewisiadau Prynu Allan, y cyfnod cymwys felly fyddai rhwng 1 Ebrill 2022 a 30 Medi 2022.
83. Gan na fydd darpariaethau rholio yn ôl yn y Ddeddf a rheoliadau cynllun-benodol yn dod i rym tan 1 Hydref 2023, bydd y ffenestr ar gyfer aelodau yr effeithiwyd arnynt wedi cau cyn i aelodau gael y cyfle i wneud dewis Prynu Allan. Mae'r rheoliadau drafft felly'n gwneud darpariaeth i greu cyfnod dewis Prynu Allan newydd ar gyfer aelodau cymwys i ganiatáu chwe mis o 1 Hydref 2023 ar gyfer cais. Mae'r mesur hwn yn sicrhau triniaeth gyfartal ag aelodau gwarchoddedig a oedd â mynediad at y ffenestr Prynu Allan pan ddaethant i mewn i'r cynllun diwygiedig ar 1 Ebrill 2022.

Canfyddiadau'r Ymgynghoriad

84. Cafwyd nifer o ymatebion a fynegodd safbwyntiau tebyg a grynhoir fel a ganlyn:
 - Dywedodd ymatebwyr y dylai'r ffigurau actiwaraidd a ddefnyddir ar gyfer trosi hyblygrwydd fod y ffigurau a oedd yn gymwys yn ystod y cyfnod adfer.
 - Holodd ymatebwyr sut y bydd y terfyn ar AP yn cael ei arfer ar gyfer aelodau sydd â hyblygrwydd cyflog terfynol a chyfartaledd gyrfa.
 - Dywedodd ymatebwyr y dylai fod opsiwn i aelodau yr effeithiwyd arnynt ddewis yn ôl-weithredol ar gyfer Croniad Cyflymach neu Brynu Allan.

- Cododd rhai ymatebwyr unigol bryderon ynghylch y gofyniad am dystiolaeth i ddangos y byddent wedi prynu cynllun gwaddol Bwrdd Cynllunio Ardal oni bai am y gwahaniaethu gan y gallai fod yn anodd rhoi dystiolaeth ohono. Cododd yr NEU bryderon tebyg.
85. Awgrymodd un ymatebwr fod angen cyfrifo unrhyw Groniad Cyflymach fel petai'r gyfradd gronni ychwanegol yn parhau hyd at NPA yr aelod.
 86. Dywedodd un ymatebwr y dylid cynnwys Blynnyddoedd Ychwanegol Diwethaf (PAY) yn yr adferiad.
 87. Dywedodd un ymatebwr fod y Ddeddf yn gosod ffenestr o flwyddyn i brynu hyblygrwydd yn ôl-weithredol yn y cynllun gwaddol tra bod y rheoliadau drafft yn nodi mai dim ond chwe mis sydd gan aelodau i wneud cais.
 88. Pwysleisiodd yr ASCL ac eraill yr angen am strategaeth gyfathrebu glir i gynorthwyo aelodau i ddeall polisi hyblygrwydd y cynllun y gallai aelodau ei chael yn anodd ei deall.
 89. Dywedodd NASUWT fod achosion lle prynodd aelod Gyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY)(gweler paragraff 97) yn hytrach na hyblygrwydd TPS, oherwydd ei fod yn dymuno cymryd ei gynilion pensiwn ar oedran pensiwn is, yn enghraifft o achos Penderfyniad Wrth Gefn. Gofynnodd NASUWT i'r CGY gael eu cynnwys yn y broses penderfyniadau wrth gefn.

Ymateb y Llywodraeth

90. Os bydd aelod yn dewis i'w hyblygrwydd prynedig gael ei ail-greu o dan opsiwn (a), bydd y cynllun yn cymhwyso'r ffactorau a oedd mewn grym ar yr adeg y byddai'r dewis wedi'i wneud.
91. Ar 1 Hydref 2023, bydd yr holl aelodau yr effeithiwyd arnynt yn cael eu gwasanaeth cyfnod adfer yn y cynllun gwaddol. Bydd y rhai sy'n dal mewn gwasanaeth gweithredol wedi ymuno'n dechnegol â'r cynllun diwygiedig am y tro cyntaf o 1 Ebrill 2022. Bydd yr holl hyblygrwydd a brynwyd yn y cynllun diwygiedig yn ystod y cyfnod adfer yn cael ei ddileu a naill ai ei dynnu (â'r aelod

yn derbyn iawndal am gyfraniadau a dalwyd) neu ei ailadeiladu i gynllun etifeddol AP. Ar gyfer yr aelodau hyn, bydd yr holl derfynau prynu cynllun diwygiedig yn dechrau o 1 Ebrill 2022.

92. Bydd aelodau yr effeithiwyd arnynt yn gallu dewis hyblygrwydd y cynllun gwaddol yn ôl-weithredol ar gyfer y cyfnod adfer os gallant ddangos tystiolaeth y byddent wedi eu prynu ar y pryd. Bydd unrhyw un a brynodd hyblygrwydd cynllun diwygiedig yn ystod y cyfnod adfer yn cael y dewis i ail-greu ei fuddion ychwanegol yn AP cynllun gwaddol o werth cyfatebol. Fel arall, gallant ddewis i'r taliadau gael eu had-dalu fel iawndal a dileu'r dewis.
93. Yn yr un modd â dewisiadau gwasanaeth optio allan, os nad oedd aelodau'n gallu prynu hyblygrwydd cynllun a'u bod yn dangos mai oherwydd y gwahaniaethu y digwyddodd hynny, bydd gweinyddwr y cynllun yn ystyried hyn o dan y broses Penderfyniadau Wrth Gefn. Os bydd angen tystiolaeth ychwanegol i gefnogi ei gais/chais, gofynnir am hyn gan yr aelod. Ymdrinnir â phob cais fesul achos lle bydd amgylchiadau'r aelod hwnnw'n cael eu hystyried.
94. Nid yw'r adferiad yn effeithio ar Flynyddoedd Ychwanegol y Gorffennol (PAY) nad yw wedi bod ar gael ers 1 Ionawr 2007.
95. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i bob cais brynu AP cynllun gwaddol yn ôl-weithredol gael ei gwblhau o fewn 12 mis i 1 Hydref 2023. Mae'r Adran felly wedi cynnwys terfyn amser o chwe mis ar geisiadau i'w cyflwyno gan fod angen digon o amser ar y cynllun i ystyried a phrosesu ceisiadau gan gynnwys sut y telir cyfraniadau aelodau. Gellir defnyddio disgresiwn os yw'n briodol.
96. Mae'r Adran yn cydnabod cymhlethdod elfennau o'r ateb i aelodau ac mae strategaeth gyfathrebu gadarn wedi'i datblygu. Bydd yr opsiynau a'r camau gweithredu y gall fod angen i aelodau eu cymryd ym mhob cam o'r adferiad eu nodi'n glir yn yr RSS a ffurflenni eraill y bydd yr holl aelodau yr effeithiwyd arnynt yn eu derbyn. Mae pob aelod nad yw wedi gwneud hynny eisoes yn cael ei annog i gofrestru ar gyfer cyfrif TPS [My Pension Online](#), sef y ffordd hawsaf i gael cymorth ac arweiniad ychwanegol.

97. Mae Cyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY) yn ffordd arall y gall aelod gynyddu ei fuddion. Mae cyfraniadau'n cronni pensiwn ychwanegol sy'n cael ei ddal a'i reoli ar wahân i Bensiwn Athrawon yr aelod. Mae CGYau y tu allan i gwmpas yr adferiad gan nad ydynt yn cael eu dal gan gynllun pensiwn gwasanaeth cyhoeddus. Fodd bynnag, gallai'r mater a godwyd gan NASUWT, sef y gallai aelodau fod wedi prynu CGY oherwydd y gwahaniaethu, gael ei ystyried dan y broses Penderfyniad Wrth Gefn. Bydd yr Adran yn ystyried unrhyw hawliad mewn perthynas â'r gwahaniaethu fesul achos ac yn ystyried amgylchiadau'r aelod.

Ymddeol ar sail afiechyd

Cefndir a chynnig ymgynghori

98. Pan fo aelod gweithredol neu ohiriedig yr effeithiwyd arno wedi gwneud cais am ymddeoliad ar sail afiechyd ar ôl 1 Ebrill 2015 a bod y cais hwnnw wedi'i wrthod cyn 1 Hydref 2023, mae'r rheoliadau yn gwneud darpariaeth i'r cynllun ailasesu'r aelod yn erbyn meini prawf afiechyd y cynllun amgen. Os bydd aelod yn bodloni meini prawf y cynllun amgen yn dilyn ailasesiad, bydd yn cael ei hysbysu y gall wneud dewis ymddeoliad ar unwaith oherwydd afiechyd. Bydd yr hysbysiad yn manylu ar y buddion ymddeoliad oherwydd afiechyd sydd ar gael i'r aelod, y broses a ddefnyddir gan yr aelod i ddewis cymryd buddion ymddeoliad afiechyd ac effeithiau gwneud dewisiad. Byddai gan yr aelod dri mis i wneud y dewis hwn.
99. Pan fo aelod a ddaeth yn aelod gohiriedig o'r cynllun ar neu cyn 1 Ebrill 2022 yn gwneud cais am ymddeoliad oherwydd afiechyd allan o wasanaeth ar ôl 1 Ebrill 2022, a bod y cais yn cael ei benderfynu'n derfynol o 1 Hydref 2023 ymlaen, mae'n rhaid asesu'r aelod yn erbyn meini prawf afiechyd y cynlluniau etifeddiaeth a diwygiedig. Mae hyn oherwydd bod gwasanaeth yr aelod wedi dod i ben yn ystod ei wasanaeth adferadwy, ac nid oedd ganddo unrhyw wasanaeth pensiynadwy yn y cynllun newydd ar neu ar ôl 1 Ebrill 2022. Felly, yn unol â'u DC, efallai y bydd gan yr aelod hawl i ddewis o fuddion afiechyd cynllun gwaddol neu fuddion afiechyd cynllun diwygiedig, yn dibynnu a yw'n bodloni meini prawf un cynllun neu'r ddau.
100. Mae'n bosibl y bydd rhai aelodau wedi gwneud cais am ymddeoliad oherwydd salwch cyn 1 Ebrill 2022, ond efallai na fydd eu cais wedi'i benderfynu'n derfynol tan ar ôl y dyddiad hwn, er enghraifft oherwydd iddynt gael eu gwrthod o dan reolau un cynllun ond eu bod yn cael eu hailasesu yn erbyn y meini prawf ar gyfer salwch y cynllun amgen. Pe bai'r aelod yn parhau mewn cyflogaeth bensiynadwy ar ôl 1 Ebrill 2022, bydd wedi trosglwyddo i'r cynllun diwygiedig cyn i'w gais gael ei benderfynu'n derfynol – o dan y rheolau presennol dim ond ar gyfer ymddeoliad oherwydd afiechyd o'r cynllun diwygiedig y byddai'n gymwys.

Mewn achosion o'r fath bydd cais yr aelod yn cael ei brofi yn erbyn meini prawf afiechyd y ddau gynllun.

101. Pan fo'r aelod yn bodloni meini prawf y ddau gynllun, bydd yn derbyn buddion a dalwyd o'r cynllun diwygiedig a bydd y cynllun yn cwblhau cyfrifiad i bennu faint y byddai'r aelod wedi'i dalu o dan y cynllun gwaddol, wedi'i gyfrifo ar 31 Mawrth 2022. Pe byddai buddion y cynllun gwaddol wedi bod yn uwch, byddai buddion y cynllun diwygiedig yn cael eu codi i'r swm hwnnw.
102. Pan fo'r aelod yn bodloni meini prawf afiechyd y cynllun gwaddol yn unig, bydd yn cael buddion ymddeoliad ar sail afiechyd sy'n daladwy o'r cynllun diwygiedig wedi'u cyfrifo ar yr un gyfradd ag y byddent wedi'u talu o'r cynllun etifeddiaeth, ar 31 Mawrth 2022 (yr olaf). dyddiad y gellid cronni buddion y cynllun gwaddol ar ei gyfer).
103. Pe bai'r aelod ond yn bodloni meini prawf afiechyd y cynllun diwygiedig, bydd y rheolau a'r prosesau presennol yn gymwys.
104. Bydd aelodau IC a ymddeolodd o dan ddarpariaethau afiechyd yn ystod y cyfnod adfer yn cael eu hailasesu yn erbyn meini prawf y cynllun amgen. Bydd canlyniad yr ailasesiad a'r buddion ymddeoliad afiechyd sydd ar gael yn cael eu cyflwyno i'r aelod yn ei RSS – ei fuddion afiechyd presennol a buddion afiechyd cynllun amgen os yn gymwys. Mae'r ailasesiad yn ymwneud â chymhwysedd yn y cynllun amgen yn unig ac a fyddai hynny'n arwain at lefel uwch o fuddion afiechyd, nid yw'n adolygu cymhwysedd ar gyfer y dyfarniad presennol ac felly ni fyddai ailasesiad yn arwain at fudd-daliadau afiechyd yn peidio â chael eu talu. Ar gyfer aelodau diogelwch taprog y dyfarnwyd ymddeoliad afiechyd iddynt o'r cynllun diwygiedig, nodwch yr wybodaeth ym mharagraffau 50 i 52 ynghylch gwasanaeth cymysg.
105. Mae'n bosibl hefyd y bydd aelodau'r IC a wrthodwyd am ymddeoliad ar sail afiechyd a gymerodd ffurf amgen o fuddion ymddeoliad wedyn, e.e. Ymddeoliad Cynnar. Bydd yr aelodau hyn hefyd yn cael eu hasesu yn erbyn y meini prawf afiechyd yn y cynllun amgen a bydd canlyniad hyn (gan gynnwys unrhyw fuddion afiechyd y gall fod gan yr aelod hawl iddynt) yn cael ei arddangos yn RSS yr

aelod. Byddai unrhyw addasiad angenrheidiol yn cael ei ôl-ddyddio i'r dyddiad ymddeol oherwydd afiechyd perthnasol.

Canfyddiadau'r ymgynghoriad

106. Cododd nifer o ymatebwyr bryderon ynghylch lleihau eu budd-daliadau ymddeoliad ar sail afiechyd oherwydd gweithredu'r adferiad.
107. Mae'r NAHT o'r farn y dylai'r Adran asesu faint o aelodau a allai fod yn gymwys ar gyfer ymddeoliad ar sail afiechyd o dan y darpariaethau adfer a dylai gyfleu'r ffigur hwn i ysgolion rhag ofn y bydd nifer sylweddol o unigolion yn sydyn yn gymwys ar gyfer ymddeoliad ar sail afiechyd fel rhan o'r adferiad.
108. Cododd yr NEU bryderon y gallai tri mis fod yn gyfnod rhy fyr i aelod ystyried a derbyn ymddeoliad oherwydd salwch o ystyried effaith bosibl eu salwch.

Ymateb y Llywodraeth

109. Fel y nodwyd yn y ddogfen ymgynghori, bydd aelodau'n cael eu hailasesu yn erbyn y meini prawf ymddeoliad ar sail afiechyd yn y cynllun amgen i asesu a allant fod yn gymwys am lefel uwch o fuddion afiechyd. Os ydynt, byddant yn cael yr opsiwn i ddewis buddion ymddeoliad afiechyd cynllun amgen yn eu RSS. Os dewisir buddion cynllun amgen, caiff y taliadau hyn eu haddasu a'u hôl-ddyddio i'r dyddiad perthnasol.
110. Bydd carfan fechan iawn o aelodau sy'n dal i addysgu a fydd yn cael eu heffeithio gan yr ailasesiadau afiechyd. Oherwydd natur yr achosion hyn, nid yw'r Adran yn credu ei bod yn debygol y bydd llawer o enghreifftiau o athro yn dal i allu gweithio pan fyddant wedi bodloni'r meini prawf afiechyd ers peth amser. Fodd bynnag, bydd gweinyddwr y cynllun yn monitro'r data ailasesu ac yn cynnwys unrhyw wybodaeth berthnasol yn y cyfathrebiadau parhaus â chyflogwyr.
111. Bydd y terfyn amser o dri mis i aelodau dderbyn ymddeoliad oherwydd salwch yn gymwys i aelodau gweithredol sy'n cael eu hailasesu o dan y cynllun amgen ac y canfyddir eu bod yn gymwys ar gyfer ymddeoliad oherwydd salwch. Gan y bydd y

cynllun wedi bod mewn gohebiaeth cyn yr ailasesiad, bydd yr aelodau hyn wedi cael cyfnod llawer hwy na thri mis i ystyried y mater hwn a phenderfynu a ydynt am roi'r gorau i addysgu a chymryd ymddeoliad ar sail afiechyd. Mae hyn er mwyn sicrhau bod aelodau sydd wedi gwneud cais am ymddeoliad oherwydd salwch ac sydd wedi cael eu hasesu fel rhai nad ydynt yn ffit i weithio yn ymddeol ar y seiliau hyn o fewn amserlen resymol. Mae'r Adran o'r farn na fyddai'n gyson â'r rheolau presennol i ganiatáu cyfnod penagored lle gallai aelod gymryd ymddeoliad ar sail afiechyd yn seiliedig ar gais a gyflwynwyd cyn 1 Ebrill 2022.

112. Bydd aelodau sydd eisoes yn derbyn ymddeoliad oherwydd afiechyd yn cael RSS o fewn 18 mis i 1 Hydref 2023. Bydd yr RSS yn manylu ar unrhyw ddewisiadau y mae'n rhaid i'r aelod eu gwneud gan gynnwys a allai fod â hawl i fuddion ymddeoliad afiechyd o dan y cynllun amgen, os yw'n uwch. Byddai gan yr aelodau hyn 12 mis o gyhoeddi'r RSS i gadarnhau eu penderfyniad.

Rhwymedigaethau a thaliad

Cefndir a chynnig ymgynghori

113. O ganlyniad i gymhwyso'r adferiad a phenderfyniadau penodol y gall aelod eu cymryd wrth ddychwelyd neu pan fyddant yn gwneud eu penderfyniad DC/IC, efallai y bydd angen addasiadau i'r arian a dalwyd i'r cynllun a/neu ohono. Efallai y bu gordaliad neu dandaliad o gyfraniadau TPS, neu ordaliad neu dandaliad o fudd-daliadau TPS.
114. Amlinellodd yr ymgynghoriad, lle bo angen addasiadau o'r fath, y bydd y symiau hyn yn cael eu haddasu gan symiau treth perthnasol a bydd llog yn cael ei gymhwyso yn unol â Chyfarwyddiadau Trysorlys EF. Bydd yr addasiadau hyn yn cael eu cyfansymio i gynhyrchu gwerth terfynol.
115. Bydd unrhyw swm sy'n ddyledus i neu gan aelod yn cael ei ddangos yn glir yn RSS yr aelod, â manylion ynghylch sut y cyfrifwyd y symiau hyn a swm y llog sy'n berthnasol. Bydd yr RSS hefyd yn manylu ar sut a phryd y dylid talu symiau sy'n ddyledus i'r aelod neu'r cynllun.
116. Amlinellodd yr ymgynghoriad y bydd gan aelodau DC sydd â dewis wrth ddychwelyd i dderbyn iawndal am gyfraniadau a ordalwyd neu hyblygrwydd cynllun diwygiedig yr opsiwn i ildio'r iawndal hwnnw nes iddynt wneud eu DC ar eu hymddeoliad. Byddai hyn yn caniatáu i aelod barhau i gael yr hyblygrwydd cynllun diwygiedig a gymerwyd allan yn ystod y cyfnod adfer os yw'n credu ei fod yn debygol o ddewis buddion cynllun diwygiedig ar adeg ymddeol.
117. Mae gan y cynllun bwerau yn unol â'r Ddeddf a Chyfarwyddiadau Trysorlys EF i dalu iawndal o dan rai amgylchiadau lle gall aelod ddangos bod colled ariannol wedi codi o ganlyniad uniongyrchol i'r gwahaniaethu a nodwyd neu gymhwyso'r adferiad. Bydd aelodau'n gallu gwneud cais am iawndal a bydd gwefan y TPS yn cael ei diweddarau â manylion y broses hon.

Canfyddiadau'r Ymgynghoriad

118. Holodd nifer o ymatebwyr ynghylch y gyfradd llog a fydd yn cael ei defnyddio ar arian sy'n ddyledus i aelodau o ganlyniad i'r adferiad.
119. Dywedodd nifer o ymatebwyr y dylid hepgor unrhyw ordaliad o fudd-daliadau, tandalu cyfraniadau neu dandalu treth sy'n codi oherwydd yr adferiad. Dywedodd yr NAHT yn yr un modd na ddylai aelodau orfod ad-dalu unrhyw ordaliad sydd wedi digwydd o ganlyniad i weithredu'r adferiad oherwydd bod angen yr adferiad o ganlyniad i gamgymeriad yn y ffordd y cyflwynwyd diwygiadau i'r cynllun yn 2015.
120. Holodd dau ymatebwr sut y bydd treth yn cael ei chyfrifo ar gyfer y cyfnod adfer a phryd y bydd Datganiadau Cynilion Pensiwn wedi'u diweddarau yn cael eu hanfon at aelodau.
121. Mae'r NEU yn derbyn bod angen talu cyfraniadau aelodau mewn perthynas â cholli gwasanaeth yn cael ei adfer, ond nid yw'n credu y dylai aelodau orfod talu llog ar y cyfraniadau hyn. Gofynnnon nhw hefyd i'r cynllun roi ystyriaeth ddifrifol i hepgor unrhyw arian sy'n ddyledus gan aelodau gwarchodaeth taprog lle gallai'r ddau opsiwn (cael cyfnod adfer gwasanaeth fel yr holl gynllun gwaddol neu'r holl gynllun diwygiedig) fod o werth is na'r pensiwn presennol sy'n cael ei dalu.
122. Holodd Community a fydd cymorth ar gael i aelodau sy'n bensiynwyr a allai fod mewn dyled i'r cynllun o ganlyniad i'w dewis o adferiad.
123. Holodd un ymatebydd a fydd aelodau wedi ymddeol yn gallu dewis yn ôl-weithredol i gymryd cyfandaliad uwch neu is pan fyddant yn gwneud eu penderfyniad IC.
124. Dywedodd yr ASCL, NEU a NASUWT y dylai cost ceisio cyngor ariannol annibynnol ar gyfer aelodau â threfniadau ariannol cymhleth gael ei digolledu gan y cynllun. Cyfeiriodd NASUWT at yr angen am broses glir i wneud cais am iawndal am gostau o'r fath â maen prawf clir ar gyfer asesu hawliadau. Yn yr un modd, mae'r NEU wedi gofyn i'r broses iawndal fod mor syml â phosibl, er mwyn iddi fod yn hawdd i aelodau lywio.

125. Cododd y CST bryderon nad yw'r rheoliadau drafft yn cyfeirio at gyflogwyr y cynllun ac felly nad ydynt yn cwmpasu'r trefniadau ar gyfer unrhyw arian sy'n ddyledus i'r cyflogwr neu ganddo. Cododd ymatebion eraill bryderon ynghylch effaith bosibl adfer gwasanaeth yr optiwyd allan ohono ar gyllidebau cyflogwyr unigol lle gallai fod angen iddynt dalu cyfraniadau ar saith mlynedd o wasanaeth ar y tro.

Ymateb y Llywodraeth

126. Darperir ar gyfer cyfrifo llog a'r cyfraddau i'w defnyddio ym Mhennod 4 o [Gyfarwyddiadau Trysorlys EF](#). Mae'r Cyfarwyddiadau yn gymwys ar draws yr holl gynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus yr effeithiwyd arnynt er mwyn sicrhau triniaeth gyson. Mae'n rhaid i'r TPS gydymffurfio â'r Cyfarwyddiadau hynny.

127. Mae sawl rheswm pam y mae'n rhaid cymhwyso llog ar daliadau, er yn bennaf mae gofyniad i adlewyrchu'r sefyllfa y byddai'r aelod wedi bod ynddi mor agos â phosibl. Yn gyffredinol, pan fo symiau'n ddyledus i aelod mae'r gyfradd llog yn uwch na'r gyfradd llog a gymhwysir i symiau sy'n ddyledus i'r cynllun.

128. Mae rhagor o wybodaeth am gyfarwyddiadau a sail resymegol Trysorlys EF ar gyfer y dull o gymhwyso llog ar gael yn [https://www.gov.uk/government/publications/public-service-pensions-and-judicial-offices-act-2022-treasury -cyfeiriadau](https://www.gov.uk/government/publications/public-service-pensions-and-judicial-offices-act-2022-treasury-cyfeiriadau).

129. Fel yr eglurir ym mharagraff 115 y ddogfen hon, bydd pob aelod sy'n gwneud penderfyniad IC neu DC yn cael gwybod am unrhyw addasiadau a fydd yn codi o ganlyniad i'w hopsiynau. Bydd aelodau wedyn yn gallu dewis gwneud unrhyw daliadau sy'n weddill fel cyfandaliad neu, os na allant wneud hynny, bydd gweinyddwr y cynllun yn trefnu i'r taliadau gael eu gwneud mewn rhandaliadau.

130. Nid yw rheolau treth pensiwn ar gyfer aelodau TPS yn cael eu pennu gan yr Adran, cânt eu gosod gan Gyllid a Thollau EF ac maent yn gymwys i bob cynllun pensiwn. Dylai'r adferiad roi'r buddion y byddent wedi'u cael i aelodau oni bai am y gwahaniaethu a nodwyd – mae hyn yn cynnwys treth. Ni fyddai anwybyddu

addasiadau treth yn rhoi'r buddion y byddent wedi'u cael i aelodau a byddai'n creu gwahaniaethau newydd mewn triniaeth na ellid eu cyfiawnhau.

131. Mae CThEF yn y broses o ddiweddarau rheoliadau treth i gefnogi gweithrediad yr adferiad ar gyfer y cynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus yr effeithiwyd arnynt ac mae wedi bod yn ymgynghori ar wahân.
132. Mae'r Adran yn gweithio gyda CThEF i sicrhau y bydd aelodau'r TPS yn cael gwybodaeth glir a chywir am faterion a phrosesau sy'n ymwneud â threth, ar wefan y TPS ac o fewn RSS aelod.
133. Bydd taliadau treth y Lwfans Blynyddol yn parhau i gael eu rheoli fel y maent ar hyn o bryd. Bydd pob aelod a aeth dros derfynau'r Lwfans Blynyddol yn ystod cyfnod yr adferiad, neu a fydd yn mynd y tu hwnt i derfynau Lwfans Blynyddol oherwydd yr adferiad, yn cael ailedrych ar eu cyfrifiadau a bydd Datganiad Cynilion Pensiwn diwygiedig yn cael ei ddarparu cyn pen chwe mis ar ôl i ddewis gael ei wneud (neu ar ôl i'r dewis ddod i ben). cyfnod dewis ar gyfer aelodau'r pwyllgor ymchwilio) neu 6 Hydref 2024.
134. Os bydd aelodau'r pwyllgor ymchwilio yn dewis cadw'r buddion y maent eisoes yn eu cael, ni fyddant yn gallu ailedrych ar swm y cyfandaliad. Pan fydd aelod yn dewis buddion amgen, bydd y cyfandaliad rhagosodedig yn seiliedig ar reolau'r cynllun amgen a bydd gan yr aelod ddewis i gymryd swm arall yn unol â rheolau'r cynllun presennol. Mae gwneud y dewis hwnnw'n debygol o olygu bod angen addasu'r buddion a dalwyd eisoes. Bydd opsiynau cyfandaliad aelod yn cael eu harddangos yn eu RSS.
135. Gall y gost i aelodau o geisio cyngor ariannol annibynnol mewn perthynas â'u hopsiynau ymddeol fod yn ad-daladwy o dan Gyfarwyddiadau Trysorlys EF – gallai hyn fod pan fo gan yr aelod drefniadau ariannol cymhleth, a gallant ddangos nad oedd eu dewisiadau mewn perthynas â gwasanaeth adferadwy yn syml ac roedd angen cyngor ariannol annibynnol felly. Bydd hawliadau iawndal o'r fath yn cael eu hystyried fesul achos a bydd manylion y broses yn cael eu cyhoeddi ar wefan y TPS cyn mis Hydref 2023.

136. Byddai unrhyw addasiadau angenrheidiol i gyfraniadau cyflogwyr yn dod o dan brosesau a rheoliadau presennol, felly nid oedd angen darpariaeth benodol yn y rheoliadau drafft. Er y dylai cost darparu buddion pensiwn gael ei thalu gan y cyflogwr perthnasol, ar ôl ystyried yr ymatebion ni fydd y cynllun yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwyr dalu'n uniongyrchol am gostau sy'n gysylltiedig ag addasiadau cyfnod adfer. Yn lle hynny, caiff y costau hynny eu hadennill ym mhrisiad nesaf y cynllun a fydd yn pennu lefel cyfraniadau'r cyflogwr sy'n ofynnol ar gyfer y cyfnod hwnnw. Nid yw'r Adran yn rhag-weld nifer fawr o achosion y byddai costau cyflogwyr ychwanegol yn codi ar eu cyfer ac felly ni ddisgwylir i'r dull hwn wneud gwahaniaeth sylweddol i brisiad yn y dyfodol.
137. Fel yr eglurwyd ym mharagraff 113, efallai y bydd gan aelodau sydd wedi ymddeol symiau i'r cynllun os yw eu IC yn arwain at ordaliad o fuddion neu dandaliad o gyfraniadau. Bydd gan yr aelod wybodaeth lawn am unrhyw ad-daliad a fyddai'n digwydd o ganlyniad i'w benderfyniad fel y manylir arno yn ei RSS. Bydd angen talu arian sy'n ddyledus i'r cynllun yn ôl a bydd y cynllun yn mabwysiadu agwedd hyblyg at hyn. Bydd gan aelodau ddau ddull o ad-dalu fel y manylir ym mharagraff 58.
138. Lle byddai'r ddau opsiwn yn arwain at greu gordaliad, bydd y cynllun yn ystyried o dan ba amgylchiadau y cododd ac yn penderfynu a ddylid defnyddio'r pwerau i hepgor rhai gordaliadau fel y disgrifir ym mharagraff 51. Mae'r Adran yn cydnabod bod y senario a ddisgrifiwyd yn bosibl ond mae'n ystyried ei fod yn annhebygol iawn.

Amrywiol

Canfyddiadau'r ymgynghoriad

139. Awgrymodd sawl ymatebwr y dylid gweithredu'r adferiad hwn ym mis Awst 2023 fel y gall athrawon sy'n ymddeol ar ddiwedd blwyddyn academiaidd 2022-23 wneud eu dewis ar gyfer dechrau eu hymddeoliad.
140. Holodd sawl ymatebwr sut y gellir cymryd buddion pensiwn o'r ddau gynllun ar yr un pryd o ystyried bod gan y cynllun cyflog terfynol a'r cynllun cyfartaledd gyrfa oedrannau ymddeol gwahanol.
141. Gofynnodd un ymatebwr beth fyddai'r polisi pe bai aelod yn trosglwyddo allan o'r cynllun yn ystod y cyfnod adfer i gynllun pensiwn gwasanaeth cyhoeddus arall ond yr hoffai i hwn gael ei ddychwelyd oherwydd yr adferiad.
142. Gwnaeth nifer o ymatebion unigol sylwadau ar gymhlethdod y pwnc dan sylw, gan ofyn am i senarios enghreifftiol a chanllawiau eraill gael eu darparu ar wefan Pensiynau Athrawon i'w helpu i ddeall.
143. Gofynnodd un ymatebwr unigol sut y bydd yr adferiad yn gweithio i aelodau sydd wedi cymryd ymddeoliad graddol. Gwnaeth yr UCU sylwadau hefyd ar gymhlethdod achosion ymddeoliad graddol a gofynnodd am i wybodaeth a chyngor manwl fod ar gael i gynorthwyo aelodau yn y sefyllfa hon.
144. Holodd NAHT beth fyddai'n digwydd gydag achosion Gwasanaeth Athrawon Gormodol os nad yw cyflogwr bellach yn y TPS ac nad oedd yn cymryd rhan yn y CPLIL ar yr adeg y cronwyd y gwasanaeth. Pwysleisiwyd pwysigrwydd cyfathrebu clir â'r rhai yr effeithiwyd arnynt.
145. Mae Community yn credu y dylai'r cyfnod adfert (1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2022) fod yn hyblyg i ddarparu ar gyfer unrhyw amgylchiadau nad ydynt yn amlwg eto.
146. Dywedodd yr NEU na ddylid cymhwyso rheolau lleihau i'r adferiad.

147. Gofynnodd NASUWT i'r broses hawlio penderfyniad wrth gefn fod yn destun ymgynghoriad llawn â Bwrdd Cynghori'r Cynllun Pensiwn Athrawon (TPSAB).
148. Nododd un ymatebwr air wedi'i gamsillafu ym mhennod 12 o'r rheoliadau drafft.
149. Dywedodd rhai ymatebwyr y dylid caniatáu i aelodau aros yn y cynllun gwaddol y gwnaethant ymuno ag ef tan eu hymddeoliad.

Ymateb y Llywodraeth

150. Yr Oedran Pensiwn Arferol (NPA) ar gyfer y cynlluniau cyflog terfynol yw naill ai 60 oed neu 65 oed, yn dibynnu ar ba adran y mae'r aelod ynddi. Mae gan y cynllun cyfartaledd gyrfa NPA sydd yr uchaf o 65 oed neu Oedran Pensiwn y Wladwriaeth yr aelod. Dyma'r oedran y mae buddion pensiwn cronedig yn cael eu talu'n llawn. Fodd bynnag, yr Oedran Pensiwn Isaf Arferol (NMPA) ar hyn o bryd yw 55 oed ar gyfer y cynllun cyflog terfynol a chyfartaledd gyrfa. Unwaith y bydd aelod wedi cyrraedd ei NMPA, mae'n gallu cael mynediad at ei fuddion cronedig. Cymhwysir ffactorau a fydd yn lleihau hawl yr aelod – nid yw hyn yn gosbol ond yn seiliedig ar ffactorau actiwaraidd sy'n ystyried bod y pensiwn cronedig yn cael ei dalu am gyfnod hwy.
151. Pan fydd aelod IC yn derbyn ei RSS sy'n nodi'r buddion ymddeol sydd ar gael iddo, os nad yw wedi cyrraedd ei NPA mewn un neu'r ddwy adran, bydd y ffigurau a ddarperir yn cynnwys yr addasiad actiwaraidd arferol a fyddai'n berthnasol.
152. Os bydd aelod yn dewis ymddeol yn NMPA yna mae'n rhaid iddo gymryd buddion o'r ddau gynllun ar yr un pryd, ni all ohirio ymddeoliad o un o'r cynlluniau. Fodd bynnag, os bydd aelod yn ymddeol yn unol ag NPA ei gynllun cyflog terfynol, gall ddewis gohirio talu buddion ei gynllun cyfartaledd gyrfa.
153. Mae'r NMPA i fod i gynyddu i 57 oed ym mis Ebrill 2028 ac mae'r Adran yn cydnabod y gallai fod goblygiadau i hyn i reolau'r TPS. Bydd yr Adran yn ystyried hyn maes o law a byddai unrhyw newidiadau arfaethedig yn destun ymgynghoriad.

154. Amlinellodd yr ymgynghoriad pan fo aelod cymwys wedi trosglwyddo gwasanaeth i mewn neu allan o'r TPS yn ystod y cyfnod adfer, bydd gwerth y trosglwyddiad yn cael ei ailystyried i ystyried yr adferiad a bydd y gwerth uwch yn cael ei ddefnyddio. Bydd angen ystyried y senario a godwyd gan yr atebydd fel hawliad Penderfyniad Wrth Gefn. Bydd angen i'r aelod gyfiawnhau a dangos bod ei benderfyniad i drosglwyddo o'r cynllun yn gam gweithredu a gymerwyd ganddo oherwydd y gwahaniaethu.
155. Mae'r Adran yn cydnabod y gall y defnydd o'r adferiad fod yn gymhleth ac y gall fod yn anodd ei ddeall heb ddarparu adnoddau a chanllawiau digonol. Mae'r derminoleg a'r acronymau a ddefnyddir yn gyson â'r canllawiau presennol ac mae [geirfa](#) ar gael ar wefan y TPS; bydd unrhyw dermau neu acronymau newydd a gyflwynir mewn perthynas â'r adferiad yn cael eu hychwanegu. Mae senarios enghreifftiol a chanllawiau ychwanegol yn parhau i gael eu datblygu a byddant ar gael ar wefan y TPS i gynorthwyo aelodau i wneud eu penderfyniad IC/DC.
156. Bydd aelodau sydd eisoes wedi cymryd ymddeoliad graddol cyn 1 Hydref 2023 yn cael eu trin fel aelodau IC a bydd eu dewisiadau yn cael eu cyflwyno iddynt yn eu RSS. Bydd aelodau sy'n ymddeol yn raddol ar ôl 1 Hydref 2023 yn aelodau DC a bydd eu cyfrifiadau a'u hopsiynau cyfnod adferiad yn cael eu cyflwyno yn eu RSS pan fyddant yn dewis ymddeol.
157. Mae'r adferiad yn gymwys i'r holl gynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus yr effeithiwyd arnynt a phennwyd amserlenni ar gyfer gweithredu gan Drysorlys EF ac fe'u darperir yn y Ddeddf. Er i'r Adran ystyried a fyddai'n bosibl dwyn y dyddiad gweithredu ymlaen i gyfrif ar gyfer aelodau'r TPS sy'n ymddeol ym mis Awst 2023, penderfynwyd nad oedd digon o amser ar ôl y cyfnod ymgynghori i ddadansoddi ymatebion, cwblhau'r polisi, paratoi canllawiau priodol i ganiatáu i aelodau gwneud dewisiadau gwybodus a chwblhau prosesau gweinyddol a datblygu systemau angenrheidiol ac ati.
158. Bydd aelodau sy'n ymddeol ym mis Awst 2023 yn derbyn y buddion ymddeol y mae ganddynt hawl iddynt bryd hynny a byddant yn dod yn aelodau o'r IC – byddant yn derbyn eu RSS yn y cyfnod 18 mis o 1 Hydref 2023 ac os bydd

buddion gwahanol i'w talu, bydd yr addasiad cael ei ôl-ddyddio i'w dyddiad ymddeol.

159. Ar gyfer achosion Gwasanaeth Athrawon Ychwanegol, ni fydd a yw'r cyflogwr yn parhau i gymryd rhan yn y TPS ai peidio yn effeithio ar y dewisiadau sydd ar gael i aelodau. Os oedd y cyflogwr yn gyflogwr CPLIL yn ystod y cyfnod adfer, yna bydd Gwasanaeth Athrawon Ychwanegol, aelodau yn rhoio'n ôl i'r CPLIL. Os nad oedd y cyflogwr yn gyflogwr CPLIL ar y pryd, bydd yr aelodau hynny yn cael ad-daliad o gyfraniadau ar gyfer y Gwasanaeth Athrawon Ychwanegol fel iawndal. Gallai aelodau gweithredol a gohiriedig ddewis i'r cynllun hepgor yr ad-daliad hwnnw nes iddynt wneud eu DCU, a gallent wneud hynny os ydynt yn credu eu bod yn debygol o ddewis buddion cynllun diwygiedig ar gyfer y cyfnod unioni.
160. Fel yr eglurwyd ym mharagraff 12 mae'r cyfnod adfer wedi'i nodi yn y Ddeddf ac ni ellir ei newid. Mae'n ymwneud â'r cyfnod pan oedd gwahaniaeth anghyfiawn yn y driniaeth yn seiliedig ar oedran yr aelodau – nid oedd y gwahaniaeth hwnnw mewn triniaeth yn bodoli cyn 1 Ebrill 2015 nac ar ôl 31 Mawrth 2022.
161. Mae'r Adran yn cydnabod barn rhai cynrychiolwyr o'r aelodau na ddylid cymhwyso rheolau lleihau wrth weithredu'r adferiad. Er mwyn sicrhau triniaeth gyson i bob aelod, gan gynnwys y rhai heb wasanaeth adferadwy, bydd angen i'r rheolau lleihau presennol barhau i fod yn berthnasol.
162. Mae'r Adran eisoes wedi cynnal trafodaethau manwl â'r TPSAB ynghylch datblygu adferiad TPS gan gynnwys ar y broses gwneud penderfyniadau wrth gefn. Bydd yr Adran yn parhau i drafod agweddau perthnasol ar y dull o ymdrin â'r ateb mewn cyfarfodydd yn y dyfodol ac mae'n croesawu adborth a thrafodaeth ag aelodau TPSAB.
163. Mae'r gair sydd wedi'i gamsillafu ym mhennod 12 wedi'i ddiwygio.
164. Ymgynghorodd y Llywodraeth ar y cynigion i fynd i'r afael â'r gwahaniaethu sy'n deillio o amddiffyniad trosiannol. Rhan o'r ymgynghoriad hwnnw oedd unioni'r gwahaniaethu wrth symud ymlaen drwy gau'r cynlluniau gwaddol pensiwn

gwasanaeth cyhoeddus gan sicrhau y byddai pob aelod yn cronni gwasanaeth yn y cynlluniau diwygiedig newydd o 1 Ebrill 2022. Roedd y Ddeddf yn gwneud darpariaeth yn ei gwneud yn ofynnol i gynlluniau gau cynlluniau gwaddol i bob cronniad ychwanegol ar 31 Mawrth 2022. Roedd hwn yn ofyniad a osodwyd ar gynlluniau ac ymgynghorwyd arno gan y TPS yn 2022. Caeodd cynllun gwaddol y TPS i groniad ychwanegol yn unol â'r Ddeddf.

Asesiad effaith cydraddoldeb

Cefndir

165. Mae'r Adran wedi cynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb trylwyr mewn perthynas â rheolau'r cynllun sydd eu hangen i gyflawni ail ran adferiad McCloud. Mae'r data sydd ar gael ar aelodaeth TPS yn ymwneud ag oedran a rhyw aelod, gan mai dim ond data sydd eu hangen ar gyfer gweinyddu'r cynllun y mae gweinyddwr y cynllun yn ei gasglu, yn unol â Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol (GDPR). Lle nad oes gwybodaeth benodol am y TPS ar gael, mae'r Adran wedi cael data gan y Cyfrifiad Gweithlu Ysgolion a'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS). Casglwyd y data hyn dros gyfnod gwahanol i ddata'r TPS, ond mae'r Adran yn credu eu bod yn darparu cynrychiolaeth resymol o aelodaeth y cynllun.
166. Mae data'n gyfyngedig ar gyfer y nodweddion gwarchoddedig y tu allan i oedran a rhyw, ond mae'r Adran wedi, a bydd yn parhau i ystyried effaith newidiadau posibl ar yr holl nodweddion gwarchoddedig cyn belled â phosibl yn seiliedig ar yr wybodaeth sydd ar gael.
167. Mae'r Adran wedi dod i'r casgliad bod unrhyw effaith andwyol anghymesur ar aelodau cymwys yn annhebygol a bod y diwygiadau yn fodd cymesur o gyflawni'r nod cyfreithlon o ddileu'r gwahaniaethu uniongyrchol ar sail oed a rhyw anuniongyrchol a hil/ethnigrwydd a nodwyd.
168. Mae effeithiau cadarnhaol yn dileu'r gwahaniaethu ar gyfer y rhai sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig oedran a hil gan fod dileu amddiffyniad trosiannol yn darparu ar gyfer aelodau sydd â'r un opsiynau budd, a chyfartal, beth bynnag y bo'u hoedran. Mae unrhyw effaith ar y rhai sy'n rhannu nodwedd warchoddedig oedran penodol yn debygol o gael effaith gydberthynol anuniongyrchol ar y rhai sy'n rhannu nodwedd warchoddedig hil benodol, o ystyried y cynnydd diweddar yn amrywiaeth y gweithlu addysgu. Bernir felly fod effaith gadarnhaol ar y nodwedd warchoddedig hon, er gwaethaf diffyg data cynllun penodol.
169. Ystyrir bod yr effaith ar grwpiau sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig eraill yn niwtral. Nid oes tystiolaeth i awgrymu bod y newidiadau sy'n cael eu gweithredu

yn debygol o wahaniaethu yn erbyn y grwpiau hyn, ond nid oes tystiolaeth ychwaith i awgrymu y byddai'r grwpiau hyn yn gweld effaith gadarnhaol, fel gydag oedran a hil.

Canfyddiadau'r ymgynghoriad

170. Cododd un ymatebwr bryderon ynghylch effaith yr ateb yn dibynnu ar gefndir cymdeithasol-economaidd yr aelodau. Roeddent yn pryderu y bydd yr adferiad yn cael effaith anghymesur ar aelodau'r cynllun o gefndiroedd gwahanol neu mewn gwahanol rannau o'r wlad. Maent yn credu y dylid ystyried hyn yn y rheoliadau.
171. Pwysleisiodd yr ASCL a NAHT bwysigrwydd i'r Adran barhau i fonitro anghydraddoldeb posibl gan eu bod yn credu y gallai canlyniadau anfwriadol ddod i'r amlwg wrth weithredu.
172. Cododd yr NAHT, UCU a NASUWT bryderon fod diffyg data cynllun-benodol priodol i ddadansoddi'n effeithiol effaith yr adferiad ar draws yr holl nodweddion gwarchoddedig ac mae rhai o gynrychiolwyr yr aelodau wedi gofyn i'r Adran adolygu ei dull casglu data.
173. Yn olaf, dywedodd yr NEU fod aelodau iau'r cynllun yn ysgwyddo costau'r adferiad o ganlyniad i fecanwaith rhannu costau'r TPS a phenderfyniad Trysorlys EF i drin y costau adfer fel cost aelod ym mhrisiadau'r cynllun.

Ymateb y Llywodraeth

174. Mae'r Adran wedi ymrwymo i sicrhau bod yr adferiad yn unioni'r gwahaniaethu ar sail oedran a nodwyd tra'n ystyried ei effaith ar y rhai sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig eraill a sicrhau bod cydraddoldeb yn cael ei gyflawni drwy gydol y dull gweithredu.
175. Mae'r Adran yn ystyried amrediad eang o ffactorau wrth ddatblygu polisi, nid y nodweddion gwarchoddedig yn unig sy'n dod o dan ddyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus sy'n gymwys. Nid oes gwybodaeth am gefndir cymdeithasol-economaidd aelodaeth y cynllun ar gael, fodd bynnag mae'r Adran yn credu y

dylai ei dull o ddarparu dewis o fuddion i'r holl aelodau yr effeithiwyd arnynt ar gyfer y cyfnod adfer sicrhau nad oes unrhyw aelod dan anfantais.

176. Mae'r Adran yn rhoi ystyriaeth ddyledus i'r wybodaeth a gesglir fel mater o drefn wrth benderfynu ar bolisi. Fodd bynnag, ni fyddai'n gymesur mynd y tu allan i hynny, a gofyn i'r aelodau am ragor o wybodaeth ymwthiol o ystyried yr hyn y mae'r Adran yn ei weld fel tebygolrwydd isel o anfantais na ellir ei chyfiawnhau neu anghyfartaledd cyfle, mewn perthynas â nodweddion eraill, y gallai'r polisïau hyn roi sylw rhesymol iddynt.

177. Mae'r mecanwaith rhannu costau wedi'i osod gan Drysorlys EF ac mae y tu allan i gwmpas yr ymgynghoriad hwn.

Ymateb y Llywodraeth

178. Mae'r Adran yn gwerthfawrogi'r gwaith y mae ymatebwyr wedi'i wneud i ystyried y materion dan sylw a rhoi sylwadau arnynt. Mae'r Adran wedi edrych yn fanwl ar yr holl sylwadau a godwyd ac mae o'r farn y dylai'r rheoliadau drafft bellach fod yn sail i'r rheoliadau terfynol, yn amodol ar rai mân newidiadau i'r drafftio nad ydynt yn effeithio ar unrhyw un o'r polisiau a ddisgrifir yn yr ymgynghoriad.

Newidiadau ac ychwanegiadau at y diwygiadau drafft

179. Mae rhai mân ddiwygiadau wedi'u gwneud i fersiwn derfynol y rheoliadau. Mae hyn er mwyn sicrhau bod y rheoliadau'n darparu ar gyfer y polisi sydd wedi'i ddatblygu drwy gydol y cyfnodau amrywiol o ymgynghori, gan gynnwys sgysiaau manwl â'r Bwrdd Cynghori ar Weithredu ar y Trydydd Sector. Nid yw'r diwygiadau yn newid y dulliau polisi arfaethedig a amlinellir yn y ddogfen ymgynghori. Manylir ar ddiben a manylion y rheoliadau ychwanegol isod.

180. Mae darpariaeth wedi'i chynnwys yn y rheoliadau sy'n caniatáu i'r cynllun dalu buddion y cynllun gwaddol am y cyfnod adfer i aelodau sy'n gwneud cais am fuddion ymddeol ar neu ar ôl 1 Hydref 2023 os na ellid cyhoeddi RSS cyn y dyddiad ymddeol arfaethedig am unrhyw reswm. Mae'r Adran yn nodi bod cynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus eraill wedi cynnwys y gronfa wrth gefn hon yn rheoliadau eu cynllun ac mae'n credu ei bod yn briodol eu cynnwys yn rheoliadau'r TPS rhag ofn y bydd amgylchiadau na ellir eu rhag-weld.

181. Byddai buddion cynllun etifeddiaeth yn cael eu talu i'r aelod yn y senario hwn o ganlyniad i rollo yn ôl unrhyw wasanaeth cynllun diwygiedig i'r cynllun gwaddol. Byddai'r buddion a fyddai'n cael eu talu yn cynnwys buddion craidd yn unig a byddai unrhyw fuddion sy'n deillio o hyblygrwydd y cynllun yn cael eu cynnwys yn y cyfrifiadau buddion a gynhwysir yn opsiynau DC yr aelod pan fyddant ar gael.

182. Pan fydd yr aelod yn derbyn ei RSS, bydd yn arddangos ei opsiynau DC a byddai ganddo 12 mis i gadarnhau ei benderfyniad. Pe bai'r aelod yn gwneud dewis ar gyfer buddion cynllun diwygiedig, byddai unrhyw gywiriadau angenrheidiol i

fuddion yn cael eu harddangos yn RSS yr aelod a byddai gordaliadau neu dandaliadau yn cael sylw.

Rheoliad 12

183. Mae darpariaeth wedi'i chynnwys yn y rheoliadau sy'n egluro y bydd y dull cyfrifo ar gyfer buddion gwerth uwch yn parhau i fod yng ngwerth y Digwyddiad Crisialu Budd-daliadau sy'n seiliedig ar ffigur y Lwfans Oes. Mae'r ddarpariaeth hon wedi'i chynnwys yn dilyn penderfyniad y Llywodraeth i ddileu'r Lwfans Oes.

Rheoliadau 10 a 15

184. Mae darpariaeth wedi'i chynnwys yn y rheoliadau i sicrhau nad oes unrhyw ganlyniadau treth anffafriol i aelodau sydd wedi ymddeol sy'n dewis ail-greu unrhyw hyblygrwydd cynllun diwygiedig i AP y cynllun etifeddol.

Rheoliad 35

185. Mae darpariaeth ar drosglwyddiadau wedi'i chynnwys i sicrhau, lle telir iawndal i aelod am unrhyw greddydd sy'n ddyledus, nad oes unrhyw ganlyniadau treth anffafriol.

Rheoliad 46

186. Mae darpariaethau ychwanegol wedi'u cynnwys yn y rheoliadau mewn perthynas â Gwasanaeth Athrawon Gormod (ETS) sy'n caniatáu cyfnod o 12 mis i aelodau gwarchodedig gweithredol o dderbyn eu RSS i drosglwyddo gwasanaeth CPLIL i'r TPS. Ar gyfer aelodau sydd wedi ymddeol, mae effaith rollo yn ôl ar unrhyw ETS yn cael ei gohirio felly os ydynt yn gwneud dewis ar gyfer buddion cynllun diwygiedig, mae'r buddion hynny'n cynnwys yr ETS.

Rheoliadau 55 a 66

187. Mae darpariaeth wedi'i chynnwys yn y rheoliadau ar gyfer pan fo'r terfyn amser wedi mynd heibio i aelod wneud dewis Cynllun Gorfodol yn Talu cyn iddo gael gwybod am unrhyw newidiadau i'w sefyllfa lwfans blynyddol a allai arwain at daliadau treth. Bydd y cynllun felly yn derbyn dewisiad gwirfoddol Cynllun Talu.

Rheoliad 68

Camau nesaf

188. Yn amodol ar y newidiadau a ddisgrifir yn yr adran uchod, bydd y rheoliadau drafft bellach yn sail i'r rheoliadau terfynol. Bydd rheoliadau'n cael eu gosod ym mis Gorffennaf 2023 ac yn dod i rym ar 1 Hydref 2023.

Department
for Education

© Hawlfraint y Goron 2023

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn:

ymholiadau www.gov.uk/contact-dfe

lawrlwytho www.gov.uk/government/consultations

Dilynwch ni ar Twitter:
[@educationgovuk](https://twitter.com/educationgovuk)

Rhowch 'Hoffi' i ni ar
Facebook:

facebook.com/educationgovuk